

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Metodologie kulturoznawstwa		8.9.0883	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Kulturoznawstwa			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Kulturoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	Kultura audiowizualna, Zarządzanie kulturą
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Katarzyna Kaczor			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		7	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Semestr 1:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		45 godzin - przygotowanie do kolokwium.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.		Semestr 2:	
		30 godzin - udział w zajęciach;	
		25 godzin - lektura tekstów literackich, wizualnych i audiowizualnych będących przedmiotem dyskusji podczas zajęć;	
		45 godzin - lektura literatury przedmiotu i prowadzenie dziennika lektury w postaci zróżnicowanych zadań pisemnych realizowanych w trakcie semestru.	
		Razem: 100 godzin = 4 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład konwersatoryjny		Formy zaliczenia	
- Wykład problemowy		- Podstawą uzyskania zaliczenia w semestrze 1 jest ocena z kolokwium pisemnego, w semestrze 2 jest ocena uzyskana na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- zaliczenie ustne	
		- egzamin pisemny testowy	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	

W semestrze 1: ocena pozytywna z kolokwium pisemnego - 100%.
W semestrze 2: ocena pozytywna z pracy pisemnej - 80%; znajomość wskazanej literatury, aktywność na zajęciach - 20%.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	krytyczna analiza tekstów kultury	dziennik lektury	dyskusja	kolokwium pisemne
Wiedza				
K_W01	x	x	x	x
K_W06	x	x	x	x
K_W07		x	x	
Umiejętności				
K_U02	x	x	x	x
K_Uo4		x	x	x
K_U05	x	x	x	x
K_Uo7			x	x
Kompetencje społeczne				
K_K01	x	x	x	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach w sem. 2, jest uzyskanie zaliczenia zajęć w sem. 1.

B. Wymagania wstępne

W semestrze 1: wiedza z zakresu wstępu do kulturoznawstwa, metodologii i strategii interpretacji tekstów kultury; znajomość znaczenia pojęć "kultura" i "tekst kultury" w zakresie stosowanym w przestrzeni nauk o kulturze; historii kultury i filozofii XX i XXI w.; znajomość zjawisk skutkujących zmianami kulturowymi w XX i XXI w.; ogólna orientacja w literaturze, kinie, dramacie i teatrze, sztuka plastycznych oraz audiowizualnych XX i XXI w.
W semestrze 2: znajomość teorii, przedmiotu i zakresu zastosowania metodologii stosowanych w badaniach kulturoznawczych, które były przedmiotem wykładu w semestrze 1.

Cele kształcenia

Prezentacja metodologii wykorzystywanych w badaniach kulturoznawczych.

Treści programowe**Semestr 1 (wykład)**

Specyfika badań kulturoznawczych – szkoły, metody, mody, zwroty (1/2)

Specyfika badań kulturoznawczych – szkoły, metody, mody, zwroty (2/2) [Kulturoznawstwo jako dyscyplina pomiędzy antropologią, socjologią a literaturoznawstwem, filmoznawstwem, teatrologią a historią sztuki; niemieckie Kulturwissenschaft, francuskie annales i angloamerykańskie cultural studies; ewolucja przedmiotu, zakresu i metod badań kulturoznawczych; teorie, mody, metody i zwroty]

Zwrot językowy

Zwrot interpretacyjny

Dyskurs, wiedza, władza

W labiryncie dyskursów XX i XXI w. – studia genderowe

W labiryncie dyskursów XX i XXI w. – nowy historyzm

W labiryncie dyskursów XX i XXI w. – krytyka postkolonialna

Zwrot performatywny

Zwrot przestrzenny

Zwrot ikoniczny

Pole kultury jako mikrokosmos społeczny

Semestr 2 (ćwiczenia)

Język – struktura – znaczenie

Interpretacja semiologiczna

Krytyka feministyczna - gender studies - teoria queer

Krytyka postkolonialna

Kategoria nie-miejsca M. Auge

Nowy historyzm

Teoria antropocenu i ekopoetyka

Badania kulturowe

Nowe media i komunikacja wizualna

Wykaz literatury

- Auge M., *Nie-miejsca*, przekł. R. Chymkowski, Warszawa 2010.
- Austin J., *Mówienie i poznawanie*, Warszawa 1993.
- Belting, H., *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, przekł. M. Bryl, Kraków 2012.
- Boehm G., *O obrazach i widzeniu. Antologia tekstów*, Kraków 2014
- Bourdieu P., *Reguły sztuki. Geneza i struktura pola literackiego*, Kraków 2001
- Bourdieu P., *Teoria obiektów kulturowych*, [w:] *Odkrywanie modernizmu. Przekłady i komentarze*, red. R. Nycz, Kraków 2004, s. 259-280.
- Buchmann-Medick D., *Cultural Terms*, przekł. K. Krzemieniowa, Warszawa 2012.
- Butler J., *Uwikłani w pleć: feminizm i polityka tożsamości*, przekł. K. Krasuska, Warszawa 2008.
- Cixous H., *Śmiech Meduzy*, tłum. A. Nasiłowska, „Teksty Drugie” nr 4/5/6, 1993, s. 168-187.
- Culler J., *Performatyw*, w: tegoż, *Literatura w teorii*, przekł. M. Maryl, Kraków 2013.
- Foucault M., *Archeologia wiedzy*, przeł. Andrzej Siemek, Warszawa 1977
- Eco U., *Struktury narracyjne u Fleminga*, [w:] tegoż, *Superman w kulturze masowej*, PIW 1996.
- Foucault M., *Inne przestrzenie*, „Teksty Drugie” 2005, nr 6.
- Foucault M., *Porządek dyskursu*, przekł. T. Komendant, Gdańsk 2002.
- Foucault, *Trzy typy władzy*, [w:] tegoż, *Trzeba bronić społeczeństwa. Wykłady w Collège de France*, przełożyła Małgorzata Kowalska, Wydawnictwo KR, Warszawa 1998
- Geertz C., *Interpretacja kultur: wybrane eseje*, przekł. M. Piechaczek-Borkowska, Kraków 2005.
- Geertz C., *Wiedza lokalna: dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej*, przekł. D. Wolska, Kraków 2005.
- Goffman E., *Człowiek w teatrze życia codziennego*, przekł. H. i P. Śpiewak, Warszawa 2008.
- Greenblatt S., *Poetyka kulturowa*, red. K. Kujawińska-Courtney, Kraków .
- Hayden W., *Poetyka pisarstwa historycznego*, E. Domańska, Kraków 2010.
- Hayden W., *Przeszość praktyczna*, pod red. E. Domańskiej, Kraków 2014.
- Inglis F., *Kultura*, przekł., M. Stolarska, Warszawa 2007.
- Jakobson R. *Poetyka w świetle językoznawstwa*, przeł. K. Pomorska, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, red. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Kraków 2006
- Lauretis de T., *Technologies of gender: essays on theory, film, and fiction*, Bloomington, Indianapolis 1987.
- Miller N., *Arachnologie: kobieta, tekst i krytyka*, przeł. K. i K. Kłosińska, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, red. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Kraków 2006, s. 487-513.
- Mirzoeff N., *Jak zobaczyć świat*, przekł. Ł. Zaremba, Kraków 2016.
- Napiórkowski M., *Turbopatriotyzm*, Wałowiec 2019.
- Poetyki ekocydu. Historia, natura, konflikt*, red. A. Ubertowska, D. Korczyńska-Partyka, E. Kuliś, IBL 2019.
- Raglan L., *Bohater tradycyjny*, [w:] „Pamiętnik Literacki”, 1973 z. 1, s. 253-268;
- Said E. W., *Kultura i imperializm*, przekł. M. Wyrwas-Wiśniewska, Kraków 2009.
- Said E. W., *Orientalizm*, przekł. W. Kalinowski, Warszawa 1991.
- Soja E., *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and other real-and-imagined places*, Oxford: Blackwell 1996..
- Spivak G., *Strategie postkolonialne*, przekł. A. Górny, Warszawa 2011.
- Strauss-Levi C., *Struktury mitów*, „Pamiętnik Literacki”, t. 59 z. 4.
- Turner V., *Gry społeczne, pola i metafory: symboliczne działanie w społeczeństwie*, przekł. W. Usakiewicz, Kraków 2005.
- Yung R. C., *Postkolonializm: wprowadzenie*, przekł. M. Król, Kraków.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W06, K_W07
K_U02, K_U04, K_U05, K_U07
K_K01

Wiedza

K_W01, K_W06, K_W07
Student:
K_W01 - ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej kulturoznawstwa, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w realizacji indywidualnych projektów naukowych;
K_W06 - zna i rozumie zaawansowane współczesne teorie i metody analizy, interpretacji i wartościowania różnych tekstów kultury i sztuk;
K_W07 - zna zasady etyki zawodowej kulturoznawcy.

Umiejętności

K_U02, K_U04, K_U05, K_U07
Student:
K_U02 - posiada pogłębioną świadomość teoretyczną i metodologiczną, umożliwiającą prowadzenie zaawansowanych badań z zakresu kulturoznawstwa pod kierunkiem opiekuna naukowego;
K_U04 - uwzględniając aktualne osiągnięcia nauk o kulturze i religii, potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych tekstów kultury i sztuki;

K_U05 - posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistyki oraz jej stosowania w celu skonstruowania metodologii koniecznej dla prowadzenia badań z zakresu studiów kulturowych;
K_U07 - sprawnie przygotowuje prace pisemne w języku polskim i wybranym języku obcym.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01

Student:

K_K01 - rozumie znaczenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia w działaniach zawodowych.

Kontakt

katarzyna.kaczor@ug.edu.pl